

'מילה' אחת ולה שש פרשנויות...

'שש אנכי על אמרתך'

פירוש שני:

בשונה משאר המצוות
'ברית' דורשת שני צדדים
ובטרם הזמינו הקב"ה לבא בברית עמו
לא היתה לזה משמעות של 'ברית'
אבל גם 'שבת' איקרי 'ברית'
וקיימה אברהם?

פירוש שלישי:

'שבת' היתה מוגדרת כיום שביתת הקב"ה
גם בטרם נצטווה
'יד וראש' היו גם בטרם נצטווה על תפילין

לא כן 'מילה'

בטרם נצטווה לא היה בכלל 'גדר ערלה'

רש"י בראשית יז, ג.

(ג) ויפול אברהם על פניו – ממורא הסכינה שער לא
מל לא היה בו כח לעמוד ורוה"ק נלכד עליו וזהו
שנאמר בצלעם נופל וגלוי עינים בצרייתא דר"א
מלאתי כן:

אחת שאלתי

בהנחה שאברהם אבינו שמר בהתנדבות את
תרי"ג המצוות – מדוע א"כ לא מל עצמו עד
שנצטווה בגיל תשעים ותשע?

ספר בראשית פרק כו

(ה) עֶקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמַר
מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי וְתוֹרֹתַי:

רש"י

וישמר משמרתו – גזרות להרחקה על אזהרות
שבתורה כגון שניות לעריות וקצות לשבת: [ואפילו]
ותורתו – להביא תורה שבעל פה הלכה למשה מסיני:

פירוש ראשון:

'גדול המצווה ועושה'

ומצווה זו היא 'חד פעמית' ולא יוכל לקיימה
שנית

[מנין לו שה'הידור' והשכר ע"ז

עדיפים ממניעת 'ערלות' עשרות שנים?]

לכן מצינו שכבר התגלה אליו הקב"ה בהיותו ערל
והיה בו כח לעמוד - ולא נפל על פניו

פירוש רביעי:

התנאי 'והיתה בריתי בבשרכם' – מעכב!
שעניינה החדרת קדושה באיבר הגשמי
דבר שלא היה אפשרי קודם מ"ת
כשעליונים ותחתונים היו שני קווים מקבילים
[שלכן נאלץ אברהם לישבע 'תחת יריכי']

[אחר מ"ת שהיה כבר גילוי של 'אני ה'
אז 'לא שנית' [אין צורך 'תחת יריכי']
אבל קודם התגלות 'אני ה'
שנית = שים נא ירך תחת יריכי]

אילו היה מל בטרם נצטווה
שוב לא היתה הקדושה חודרת באיבר הגשמי
לכן המתין עד שנצטווה

כדי שתחדור הקדושה באיבר ההולדה
שינציח את תכונות זרעו של יצחק
שנולד מאב מהול
שיהיו 'כלים' להמשכת קדושת כל המצוות
באיבריהם הגשמיים

ומנין ידע אברהם שעתיד הקב"ה לצוותו למול?

רש"י על בראשית פרק יד פסוק יג
בעלי ברית אברהם – שכרתו עמו ברית (ס"א ד"א)
שהקפידו לו ענה על המילה כמו שמפורש במקום
אחר.

[בעת מלחמת המלכים? התייעץ אתם? בטרם
נצטווה מה היה מתלבט? אלא שהם ייעצוהו לא
למול עד שיצטווה!]

פירוש חמישי:

קודם שנצטווה – אסור היה לו למול!

כי בפש"מ היה לו גדר 'בני נח'
[אף שקיימו תרי"ג מצוות בהתנדבות
היתה להם מחוייבות לשבע מצוות ב"נ]

ספר בראשית פרק ט

(ה) וְאֵךְ אֶת דְּמַמְךָ לְנַפְשֵׁיכֶם אֲדַרְשׁ מִיָּד
כָּל חַיָּה אֲדַרְשֶׁנּוּ וּמִיָּד הָאָדָם מִיָּד אִישׁ אָחִיו
אֲדַרְשׁ אֶת נַפְשׁ הָאָדָם:

רש"י על בראשית פרק ט פסוק ה

(ה) ואך את דממך – אף ע"פ שהתרת לך נטילת
נשמה בבהמה את דממך אדרוש מהשופך דם עלמו:
לנפשותיכם – אף החונק עלמו אע"פ שלא ילא ממנו
דם:

יכתוב רק 'לנפשותיכם'

הכולל כל אופני 'ציאת נשמה' דממך למה לי?
למדת:

שבן נח ששפך דם עצמו

עבר על שפיכות דמים אפילו שלא מת!
[לכן החובה של ז"מ ב"נ דוחה ההידור של תרי"ג]

פירוש שישי:

'מוהל ראשון – הוא מוהל אחרון'

ספר דברים פרק ל

(ו) וּמֹל יְהוּד אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבַבְךָ וְאֶת לֵב
זָרְעֶךָ לְאֱהָבָה אֶת יְהוּד אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ
וּבְכָל נַפְשְׁךָ:

תרגום אונקלוס

(ו) ויעדי יי אלהך ית טפשות לבך וית
טפשות לבא דבניך וגו'

מדוע משמיט 'ערלת לבבך'? ומדוע יעשה זאת
הקב"ה? וכי אין זאת עבודת האדם:
ומלתם את ערלת לבבכם?'

מבאר הרב' נשיא דורנו ז"ע:

פסוק זה מדובר בימות המשיח אחרי
'שבת עד ה' אלוקיך' 'ושב וקבצך מכל העמים'
אזי כבר אין מציאות של 'ערלת לבבך'
שיצטרכו להסירה

•

אבל אפשרות של חטא
יכולה להיות משתי סיבות:

האחת:

הלב הערל משתוקק לתאוות אסורות

השניה:

הלב נקי לחלוטין מ'ערלה'
ואינו משתוקק לתאוות

אבל יתכן שיחדור אליו 'פיתוי מבחוק'
כי 'עין רואה – לב החומד' [ר"ת ערלה]
וגם בימות המשיח 'עולם כמנהגו נוהג'
ומי יערוב לנו

שגם אחר הסרת הערלה
לא יהיה 'יבוא-חיצוני' של תאוות מהחוששים?

לכן כתב:

וּמֹל יְהוּד אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבַבְךָ

הקב"ה 'יחתוך' את הקשר בין החושים ללב
דבר שאין בכוח עבודת האדם לחולל

וזהו ה'ביטוח' של בית שלישי
שלא יהא אחריו גלות

צפה אברהם אבינו

אשר 'מוהל ראשון – הוא מוהל אחרון'

אילו היה מל בכוחות עצמו
היה בכוחו להסיר רק את 'ערלת הלב' בלבד
אבל לא 'לחתוך השפעת החושים על הלב'

אבל כאשר היה 'וכרות עמו הברית'
'נימול אברהם' ע"י הקב"ה

ע"י פעל אשר

גם 'מוהל אחרון' יהיה ע"י הקב"ה

להנצחת הגאולה השלימה